

Binnen de vaste commissie voor Financiën hebben enkele fracties de behoefte om over de brief van de minister van Financiën d.d. 11 juni 2013 over de actuele stand van zaken van de behandeling van het voorstel van de Europese Commissie tot herschikking van de Richtlijn markten voor financiële instrumenten («MiFIDII») en van de Verordening markten voor financiële instrumenten («MiFIR») (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1061), enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

De voorzitter van de commissie,
Van Nieuwenhuizen-Wijbenga

De griffier van de commissie,
Berck

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

Non-discriminatoire toegang tot clearinghuizen en handelsplatformen («open access»)

De leden van de VVD-fractie zijn voorstander van «open access», omdat de markt daardoor meer concurrerender wordt en bestaande handelsmonopolies worden doorbroken. Het is belangrijk dat zoveel mogelijk derivaten centraal gecleared worden via een Central Counter Party (CCP). De leden van de VVD-fractie lezen dat verschillende (raads)delegaties sterk verdeeld waren over doel en strekking door de Europese Commissie voorgestelde open access bepalingen. Een aantal lidstaten, waaronder Nederland, steunt die voorstellen terwijl andere lidstaten de betreffende bepalingen willen schrappen. Kan de minister toelichten waarom er zulke grote verschillen in opvattingen bestaan tussen de raadsdelegaties?

Recentelijk hebben enige lidstaten (bilateraal) overleg gevoerd over open access bepalingen, waardoor er nu zicht is op een compromis met betrekking tot dit onderwerp. Kan de minister aangeven welke lidstaten (bilateraal) overleg hebben gevoerd en waarom hadden specifiek deze landen bezwaar tegen de voorstellen van de Commissie? Nederland kan instemmen met het compromis zoals opgenomen in de hiervoor genoemde meest recente compromistekst. Weliswaar zijn er enige beperkingen verbonden en nadere eisen gesteld van de toepassing van open access-bepalingen, maar is het oorspronkelijke uitgangspunt overeind gebleven. Kan de minister toelichten welke beperkingen en eisen zijn gesteld ten aanzien van de toepassing van open access-bepalingen? Welke gevolgen hebben deze wijzigingen ten opzichte van de oorspronkelijke Nederlandse inzet (voor o.a. de concurrentie en het doorbreken van monopolies), maar ook voor de hoeveelheid derivaten die centraal gecleared worden?

De leden van de VVD-fractie merken op dat Nederland tegenstander was van andere weigeringsgronden ten aanzien van toegang tot een handelsplatform, zoals liquiditeitsfragmentatie. Kan de minister aangeven hoe dit nu in het compromisvoorstel verwerkt is?

Transparantie voor en na de handel («pre and post trade transparency»)

De leden van de fractie van de VVD zijn voorstander van zoveel mogelijk transparantie, omdat beleggers daardoor een beter geïnformeerde beslissing kunnen nemen. Deze leden lezen dat het kabinet kan instemmen met een compromis met betrekking tot de vrijstelling («waivers») van de transparantieregels. Kan de minister vertellen hoe het compromisvoorstel eruit ziet en welke gevolgen dit heeft voor de transparantie? Kan de minister voorts aangeven hoe het compromis het gebruik van reference price waiver («RPW») en negotiated trade waver («NTW») beperkt?

Organized Trading Facility («OTF»)

De leden van de VVD-fractie lezen dat ondanks dat er vrij brede steun is voor de introductie van OTF er nog geen finale overeenstemming is met betrekking tot alle aspecten van het OTF-voorstel. Zo pleiten enkele lidstaten ervoor dat niet alle financiële instrumenten op een OTF verhandeld zouden mogen worden. Kan de minister aangeven wat de beweegredenen zijn van deze lidstaten om niet alle financiële instrumenten op een OTF te verhandelen? Deze leden lezen verder dat er nog

discussie bestaat over de vraag of de exploitant van de OTF tegen eigen rekening mag handelen. Nederland is van mening dat het voor een goed functionerende en voldoende liquide OTF nodig is dat op dat handelsplatform enige vorm van proprietary trading, door de OTF-exploitant, mogelijk is. De VVD-fractie sluit zich aan bij het standpunt van het kabinet. Wel willen de leden van de VVD-fractie weten welke waarborgen de voorstellen bevatten om het eventuele risico van belangenverstremming bij proprietary trading te mitigeren? Het compromisvoorstel dat het Ierse voorzitterschap heeft voorgesteld is dat in een beperkt aantal gevallen enige vorm van handel tegen eigen rekening mogelijk is door de OTF-exploitant. Kan de minister toelichten in welke gevallen dit mogelijk is? Hoe beïnvloedt dit de aantrekkelijkheid van OTF voor institutionele beleggers en voor het gebruik van OTF?

Algoritme-handel en high frequency trading («HFT») technieken

De leden van de VVD-fractie willen HFT of flitshandel niet verbieden, want HFT heeft ook voordelen. Het leidt tot meer liquiditeit, krappere spreads en efficiëntere markten. De leden van de VVD-fractie willen weten of de voordelen van HFT overeind blijven met de voorgestelde maatregelen? Omdat HFT volledig geautomatiseerd is, zijn er wel meer risico's aan verbonden. Deze risico's moeten goed in kaart zijn gebracht en uitwassen moeten worden voorkomen. Goed toezicht op de risico's is wel een belangrijke voorwaarde. In hoeverre worden met de voorgestelde maatregelen de risico's en uitwassen voldoende aangepakt dan wel kunnen ze worden aangepakt door het toezicht? Algoritme-handel bedrijven zullen moeten beschikken over effectieve risicomangementssystemen en interne beheersingssystemen. Kan de minister aangeven welke mogelijkheden daarvoor beschikbaar zijn en of deze voldoende adequaat zijn?

Grondstoffenderivaten en positielimieten

De leden van de VVD-fractie lezen dat het compromisvoorstel voorziet dat positielimieten niet worden vastgesteld en toegepast door de exploitant van het handelsplatform, maar door de nationale toezichthouder die rechtstreeks toezicht houdt op de handelsplatformen. Kan de minister aangeven of dit puur een verantwoordelijkheid is van de nationale toezichthouders of ligt er ook nog een rol voor de Europese toezichthouder (ESMA)? Kan de minister bevestigen of de Nederlandse toezichthouders voldoende toegerust zijn om deze taken uit te voeren?

De leden van de VVD-fractie lezen dat een andere belangrijke wijziging in de MiFIDII/MiFIR-voorstellen ten opzichte van de voorstellen van de Europese Commissie de beperking van de mogelijkheid is om uitzonderingen («exemptions») vast te stellen van de verplichting om (steeds) positielimieten vast te stellen en toe te passen. Kan de minister vertellen wat de gevolgen van de uitzonderingen op de toepassing van positielimieten zijn die zijn opgenomen in MiFIDII/MiFIR? In hoeverre heeft dit gevolgen voor een ordelijke koersvorming (bij de handel in deze financiële instrumenten)? En in hoeverre zorgt dit ervoor dat marktmisbruik wordt voorkomen?

Provisieverbod voor beleggingsondernemingen («Inducements»)

De leden van de VVD-fractie lezen dat er geen brede steun is voor de voorstellen van de Europese Commissie voor een Europees provisieverbod bij (individueel) vermogensbeheer en onafhankelijk beleggingsadvies. Als gevolg daarvan bevat de huidige compromistekst geen Europees provisieverbod, maar een verbod op het vasthouden («retain»)

van provisie. Kan de minister aangeven welk probleem wordt opgelost met een provisieverbod ten opzichte van het Europese compromis met een verbod op het vasthouden van provisie (dat wil zeggen dat een beleggingsonderneming provisie mag ontvangen, maar dat deze moeten worden doorgegeven aan de klant)?

De leden van de VVD-fractie lezen dat vanwege de interventies van Nederland de huidige compromistekst een zogenoemde minimumharmoonisatiebepaling bevat, die Nederland voldoende ruimte biedt om nationaal een provisieverbod voor beleggingsondernemingen te introduceren. De minister kondigt aan hiervan gebruik te maken om een nationaal provisieverbod voor beleggingsondernemingen te introduceren per 1 januari 2014. De leden van de VVD-fractie zijn teleurgesteld dat er geen brede steun is voor een Europees provisieverbod terwijl Nederland wel voornemens is een provisieverbod in te voeren voor beleggingsondernemingen. De leden van de VVD-fractie vrezen dat dit ten koste gaat van het gelijke speelveld en de concurrentiekracht van Nederlandse beleggingsondernemingen. Kan de minister aangeven wat dit betekent voor het gelijke speelveld en de concurrentiepositie van beleggingsondernemingen in Nederland? Welke gevolgen heeft een «alleingang» als het gaat om provisieverbod voor de financiële sector, de beleggingssector en de beleggingsondernemingen in Nederland? Hoe kijkt de minister aan tegen de «vlucht» van beleggingsondernemingen naar het buitenland? Hoe wordt bescherming van de beleggers daardoor verbeterd en hoe wordt de markt daardoor transparanter, hetgeen toch doelen zijn van MiFIDII/MiFIR?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

Algemeen

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de kabinetsbrief aangaande de voortgang in de onderhandelingen over de MiFID II richtlijn en de MiFIR verordening. Deze leden zien de voorgenomen herziening van de voor de financiële crisis daterende MiFID richtlijn als een belangrijke stap voorwaarts. Deze leden zijn in het bijzonder positief over de verplichte handelstransparantie (*pre-trade* en *post-trade*), de voortgang in het inkaderen van algoritmische gedreven handel en high-frequency trading (HFT) op financiële markten alsmede de non-discriminatoire toegang tot centrale clearingpartijen. De leden van de PvdA-fractie hebben wel nog enkele verhelderende vragen aan het kabinet over de voortgang van de onderhandelingen.

In algemene zin merken deze leden op dat in de MiFID II richtlijn en de MiFIR verordening veel (toezichts)bevoegdheden en nadere implementatiebeslissingen worden gedelegeerd aan de nationale toezichthouders. Zo kunnen ontheffingen van pre-trade en post-trade transparantie worden gegeven op nationaal niveau en gaan de nationale toezichthouders over de controle op de toepassing van algoritmes door HFT-handelaren. Deze leden zien in deze nationale discretie een mogelijke gevaar voor een race naar de bodem tussen de lidstaten door het ruim toepassen van toegestane uitzonderingen of minder stringent handhaven van financiële standaarden. Deze leden willen het kabinet daarom vragen naar haar appreciatie van dit «race-naar-de-bodem-risico» alsmede naar de coördinerende bevoegdheden die de Europese Securities en Markets Authority (ESMA) toekomen om zulks te voorkomen?

Non-discriminatoire toegang tot clearinghuizen en handelsplatformen

Voor de leden van de PvdA-fractie is de non-discriminatoire toegang tot clearinghuizen en handelsplatformen van groot belang voor het goed functioneren van de financiële markten. Deze leden willen dan ook

informereren naar de precieze beperkingen die zijn gesteld aan de toepassing van de open access-bepalingen in het compromisvoorstel? Kan een overzicht van deze maatregelen worden gegeven?

Transparantie voor en na de handel (pre-trade and post-trade transparantie)

De leden van de PvdA-fractie vinden dat transparantie op financiële markten van groot belang is om te komen tot een eerlijke prijsvorming. Deze leden willen informeren hoe de groei van zogenaamde «dark pools» zich sinds het ingaan van de MiFID verordening in 2007 heeft ontwikkeld op de Europese financiële markten? Kan daarvan een inschatting en een jaarlijks overzicht worden gegeven? De leden van de PvdA-fractie steunen de ambitie van de MiFID II richtlijn om dark pools tegen te gaan, maar kan de regering nader toelichten hoe MiFID II beoogt een waterbedeffect van gereguleerde en transparante markten (lit-markets) naar dark pools tegen te gaan?

Voorts willen deze leden informeren naar de zogenaamde uitzonderingen (waivers) voor pre-trade transparantie. Vanaf welke omvang van een order kan de large-in-scale waiver voor pre-trade transparantie worden ingeroepen door een marktparticipant? Worden de standaarden voor deze waiver op nationaal of op Europees niveau vastgesteld? Kan het kabinet de reference price waiver en de negotiated trade waiver nader toelichten? Om wat voor soort uitzonderingen gaat het hier en hoe zijn deze geformuleerd in de compromistekst van het Ierse voorzitterschap?

Marktstructuur en de Organised Trading Facility (OTF)

De leden van de PvdA-fractie willen bij het kabinet informeren wat de verschillen zijn tussen een OTF en een Multilateral Trading Facility (MTF) of Regulated Market in transparantievereisten en toezichtsvereisten? Daarbij aansluitend willen deze leden eveneens aan het kabinet vragen om een appreciatie van de bezwaren van de Federatie van Europese Effectenbeurzen ten aanzien van de OTF handelsfaciliteit op het punt van transparantie, toezicht en de mogelijkheden tot handelen voor eigen rekening?¹ Deze leden willen eveneens weten welke waarborgen in de huidige compromistekst van het voorzitterschap zijn opgenomen om het risico van belangenverstremgeling binnen een OTF bij het handelen voor eigen rekening (proprietary trading) tegen te gaan? Kan daar een overzicht van worden gegeven?

Algoritmische en HFT handel

De leden van de PvdA-fractie ondersteunen de reeds in MiFID II voorgenomen regulering van algoritmisch gedreven of HFT-handel op financiële markten. Deze leden zijn van mening dat «flitshandel» potentieel stabiliserend kan uitwerken op de prijsvorming in financiële markten, zoals aangetoond door de «flash crash» in 2010. De leden van de PvdA-fractie willen voorts informeren naar het bestaan van een Europees single rulebook voor HFT-handel. Nationale toezichthouders gaan toezien op het de interne risicomangementssystemen van HFT-handelaren, maar de leden van de PvdA-fractie willen weten aan de hand van welke richtlijnen of standaarden toezicht moet worden gehouden? Eenzelfde vraag hebben deze leden ten aanzien van de toepassing van de zogenaamde circuit breakers, tick sizes, order-to-trade ratio's en order-flow

---

¹ Federation of European Securities Exchanges. Letter to Commissioner Barnier regarding MiFID. 4 april 2011. Link: http://www.fese.eu/_mdb/news/Commissioner%20Barnier_Letter_April%202011.pdf.

bepkeringen? Zijn hiervoor in Europees verband standaarden afgesproken aan de hand waarvan nationale toezichthouders toezicht kunnen houden? Zo nee, is er dan geen risico voor door nationaal toezicht gedreven fragmentatie van de Europese financiële markten op dit punt, met de mogelijkheid van een race naar de bodem ten aanzien van toezicht op HFT-handel? De leden van de PvdA-fractie willen eveneens informeren naar het kabinetsstandpunt ten aanzien van een wachttijd (*resting period*) van enkele milliseconden voor financiële transacties? Hoe beziet het kabinet dit voorstel naast de andere instrumenten binnen MiFID ten aanzien van HFT en hoe heeft Nederland zich tot dusver opgesteld ten opzichte van een voorstel van het Europees Parlement op dit punt en waarom?

Provisieverbod voor beleggingsondernemingen

De leden van PvdA-fractie spreken hun steun uit voor kabinetsinzet om het Nederlandse provisieverbod onder MiFID II te kunnen handhaven. Acht het kabinet het waarschijnlijk dat zij de huidige compromistekst met de mogelijkheid van minimumharmonisatie op het punt van het provisieverbod kan handhaven in de onderhandelingen binnen de Raad en het Europees Parlement?

Clüentclassificatie en zorgplicht

De leden van de PvdA-fractie zijn voorstander geweest van de opname van de zorgplicht onder de «oude» MiFID richtlijn. Deze leden willen informeren hoe en of de huidige compromistekst wijzigingen aanbrengt in de cliëntclassificatie onder MiFID I, wordt de categorie eligible counterparty wellicht verkleint en hoe zit het met de classificatie van lokale overheden of semi-publieke instellingen alsmede van MKB-ondernemers?

Toepassingsbereik MiFID

De leden van de PvdA-fractie willen informeren hoe het toepassingsbereik van MiFID II wordt bepaald door de definitie van het concept financieel instrument onder de richtlijn, in het bijzonder gericht op spot-FX transacties?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

Kunt u aangeven welk probleem nu eigenlijk wordt opgelost met deze nieuwe wet- en regelgeving? In hoeverre zijn beleggers onvoldoende beschermd? Kunt u hier enkele voorbeelden van geven?

Hoe zit het met de subsidiariteit van MiFID II?

Wat zijn de praktische gevolgen van de implementatie voor de richtlijn? Welke kosten zijn hiermee gemoeid?

De minister geeft aan dat de verschillende raadsdelegaties «sterk verdeeld» waren aangaande de open access bepalingen. Kunt u aangeven welke landen tegen deze bepalingen zijn en met welke bezwaren? Wat zijn de nadelen van deze bepalingen?

Is Nederland nog steeds voorstander van de vier typen waivers bij transparantie voor de handel? Kunt u toelichten waarom Nederland voorstander is van deze vier waivers?

Waarom pleiten sommige landen ervoor om «niet alle financiële instrumenten op een OTF» te verhandelen? Welke voordelen biedt dit?

Wat is het gevolg van de minimumharmonisatiebepaling aangaande het provisieverbod? Betekent dit dat het Nederlandse provisieverbod in ongewijzigde vorm kan worden gehandhaafd, of zijn als gevolg hiervan toch nog aanpassingen vereist?

In hoeverre bevat het huidige verbod nationale koppen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de minister van Financiën van 11 juni jl. Deze leden hebben naar aanleiding daarvan enkele vragen.

De leden van de SP-fractie lezen dat de «open access» bepalingen (art. 28 – 30 MiFIR) van belang zijn om de concurrentie tussen de verschillende handelsplatformen te bevorderen. De minister heeft uitgelegd dat een aantal lidstaten aangedrongen hebben op het opnemen van beperkingen en extra eisen gesteld aan de toepassing van deze open access bepalingen. Deze leden constateren dat het kabinet eerst niet wilde instemmen met beperkingen op de «open access» bepalingen. Deze leden vragen welke weigeringsgronden, anders dan liquiditeitsfragmentie, nu zijn opgenomen in het compromis? Kan de minister aangeven wat de gevolgen zullen zijn van het opnemen van deze weigeringsgronden in het compromis?

De leden van de SP-fractie vinden het belangrijk dat er verdere stappen worden gezet om transparantie van de handel te vergroten. Deze leden juichen het inperken van de vrijstellingen hiervan toe. Echter, deze leden constateren dat het kabinet voor het behoud van deze vrijstellingen is. De minister heeft uitgelegd dat de vrijstellingen met name van belang zijn voor Nederlandse institutionele beleggers, omdat zij regelmatig zeer grote orders (laten) uitvoeren. De volledige transparantie op deze orders zou kunnen leiden tot ongewenste prijschommelingen. Kan de minister nader onderbouwen wat het effect is op de markt van een «block orders»? Welke risico's ziet de minister aan het niet zichtbaar zijn van block orders? Vindt de minister dat de transparantie voor en na de handel met betrekking tot block orders wel moet gelden richting de toezichthouders? Zo nee, waarom niet?

De leden van de SP-fractie maken zich zorgen dat het onbeperkt inzetten van *High frequency trading* extreme prijsvolatiliteit kan veroorzaken. De leden zijn benieuwd of de minister van mening is dat «circuit breakers» bij handelsplatformen voldoende zijn om extreme prijsvolatiliteit te voorkomen? Kan de minister aangeven of/en welke criteria worden gesteld aan deze circuit breakers? En zo ja, kan de minister aangeven wie daar toezicht op houdt? Is de minister het ermee eens dat ESMA vanuit Europa de vereisten van circuit breakers moet vaststellen?

De leden van de SP-fractie merken op dat het vaststellen van positielimiten door een nationale toezichthouder in plaats van het Europees niveau vast te stellen door ESMA forumshopping tussen landen aantrekkelijk zal maken. Deze leden menen dat dergelijke toezichtconcurrentie het gewenste effect van MiFID II teniet zal doen. MiFID wil een Europese markt vormen en daarover kan alleen een Europese toezichthouder eenduidige positielimiten aanduiden voor alle handel op Europese termijnmarkten. Daarnaast merken zij op dat de Nederlandse regering bij verschillende gelegenheden heeft meegedeeld, dat zij uitvoering geeft aan de motie van de leden De Lange en Koopmans.² Die motie vraagt de Nederlandse regering zich bij de onderhandelingen in te zetten voor een

² Kamerstuk 31 532, nr. 85

versterking van het MiFID/MiFIR-regime zodat – voor zover hier van belang – de daarin op te nemen voorschriften met betrekking tot (ex ante) positielimieten voor grondstoffenderivaten «niet onder doen» voor de ter zake in de Verenigde Staten van Amerika («VS») geldende voorschriften. De minister heeft aangegeven dat het huidige voorstel verder gaat dan de vergelijkbare wetgeving in de VS. De leden hebben hier een andere mening over. De US Commodity Futures Trading Commission (CFTC) is het federale agentschap, die zeggenschap heeft over de positielimieten heeft over alle verenigde staten, zodat er geen verschillen tussen staten op positielimieten kunnen ontstaan.

Deze leden menen dat het overlaten van de beslissingen over positielimieten aan nationale toezichhouders zou zijn alsof elke VS staat en niet de CFTC de uiteindelijke beslissing kan nemen. Wil de minister zich ervoor inzetten dat positielimieten in MiFID-II door ESMA en de Kamer middels de motie De Lange/Koopmans heeft verzocht? Zo nee, waarom niet?

De leden van de SP-Fractie hebben geconstateerd dat een groot deel van de grondstoffenderivaten handel via «over the counter (OTC)» wordt verhandeld. Deze leden lezen dat het Europees parlement in haar voorlopige positie niet heeft aangegeven dat OTC grondstoffenderivatenhandel aan positielimieten zal worden onderworpen, terwijl dat in het huidige standpunt van de Raad wel mogelijk is. En dat deze limieten duidelijk in de Dodd-Frank Act van de VS zijn bepaald. Zal de minister zich ervoor inspannen om OTC grondstoffenderivatenhandel ook duidelijk aan positielimieten te onderwerpen zoals het geval is in de VS voor swaps onder de Dodd-Frank Act?

De leden van de SP-fractie lezen dat er een voorstel is om een nieuw type multilateraal handelsplatform te introduceren, te weten OTF's. Deze OTF is bedoeld om de handel in financiële instrumenten, die niet op de gereglementeerde markt (beurzen en op de multilaterale handelsfaciliteit (MTF) worden verhandeld, op zich te nemen. Kan de minister uitleggen waarom deze financiële instrumenten niet op de bestaande gereguleerde handelsplatformen kunnen worden verhandeld? Is er nog een verschil tussen de financiële instrumenten, die op de bestaande multilaterale handelsplatforms en op de OTF's worden verhandeld? Zo nee, kan de minister toelichten waarom het dan nodig is om OTF's op te richten? Deze leden hebben vernomen dat er verplichtingen zijn inzake transparantie voor en na de handel voor OTF's als voor beurzen en MTF's. Kan de minister bevestigen dat dezelfde verplichting inzake transparantie gelden voor zowel OTF's als beurzen en MTF's?

Als OTF's in financiële instrumenten gaan handelen, die momenteel door de bestaande multilaterale handelsplatforms worden verhandeld, verwacht de minister dat deze handel gaat verschuiven van de multilaterale handelsplatforms naar OTF's? Zo ja, vindt de minister dit wenselijk?

De leden van de SP-fractie hebben vernomen dat een compromisvoorstel het mogelijk maakt dat OTF's voor eigen rekening mogen handelen. Deze leden zijn van mening dat een OTF als exploitant van een handelsplatform neutraal moet blijven. Kan de minister toelichten welke waarborgen in het compromisvoorstel zijn opgenomen en hoe deze waarborgen de neutraliteit van het handelsplatform garanderen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de stand van zaken met betrekking tot de onderhandelingen over MiFID en MiFIR. Deze leden hebben hier enkele vragen over.

Non-discriminatoire toegang tot clearinghuizen en handelsplatformen («open access»)

De leden van de D66-fractie staan in beginsel positief tegenover het concurrerender maken van de afwikkeling van derivaten. Deze leden constateren dat de Europese Commissie niet eerst een assessment heeft uitgevoerd voor dit voorstel, maar dat er een review wordt voorgesteld. Waarom is er op dit onderwerp geen impact assessment uitgevoerd? Welke gevolgen voor de stabiliteit van markten voorziet de minister? Wat vindt de minister van een uitzondering van open access met betrekking tot derivaten totdat de review is afgerond?

Organized Trading Facility (OTF)

De leden van de D66-fractie merken op dat dit handelsplatform in de huidige compromistekst opengesteld wordt voor zowel equities als non-equities. Deze leden vragen de minister om uiteen te zetten wat de verschillen zijn tussen een OTF en een gereguleerde markt en wat de voor- en nadelen zijn van de introductie van de OTF.

De leden van de D66-fractie constateren dat op een OTF voor discretionaire afhandeling van orders gezorgd kan worden. Wat is het oordeel van de minister over de invloed van discretionaire afhandeling op de kwaliteit van het prijsvormingsproces, vooral voor stukken die zowel op een OTF als op markten met niet-discretionaire regels worden verhandeld? Zou het de kwaliteit van de prijsvorming verbeteren wanneer een OTF slechts wordt opengesteld voor handel in stukken die niet reeds op MTF's en gereguleerde markten worden verhandeld?

Grondstoffederivaten en positielimieten

De leden van de D66-fractie merken op dat positielimieten op nationaal niveau worden vastgesteld. Dat biedt de mogelijkheid voor handelaren om die markt op te zoeken met de ruimste positielimieten. Dit kan de effectiviteit van positielimieten ondermijnen. Deelt de minister deze mening? Wil hij zich sterk maken voor het vaststellen van positielimieten op EU-niveau? Zo nee, hoe denkt de minister dan het risico te onderwerpen dat transacties zich verplaatsen naar Europese lidstaten met een toleranter regime?

Provisieverbod voor beleggingsondernemingen

De leden van de D66-fractie constateren dat de huidige compromistekst over het provisieverbod een minimumharmonisatiebepaling bevat en dat de minister voor Nederland verdergaande maatregelen wil nemen dan de Europese richtlijn verplicht. Deze leden vragen de minister wat hiervan de reden is. Waarom preferereert de minister een verbod op provisies boven transparantie en een verbod op het vasthouden van provisies?